

Ülewainu ja Tamme pererahwas olid laste kõsimise läbi sugulaseks saanud, sagedamast läbistiku ümbertäkimisest sigines sõbrus, ja wausi wad endised waheseinad, mis neid sinna saadik üfsteisest eemal hoidnud, pääw pääwalt mabalamaks, seda mõöda kasvis usaldus mõlemilt poelt suuremaks. Et Ülewainu wanem poeg Jüri uusi sugulasi ligemalt tundma õpiks, selle pärast walmistati folmekuninga pääwa õhtul weise wõõraspidu, kuhu Mõistand kõige perega paluti. Ega wälitanud kuigi kaua, seal nähti Jüri Põllupap ja Peeter Mõistand teine teisega nõnda tutawad kui oleksid juba mõnda aastat naabris elanud ja ei mitte täna õhtu esimest korda kõrku saanud. Peeter ei pidanud oma sündames salabusi, waid rääkis, kuda ta mõtles, ja tema oskas mõtelda. Tema oli kõik asjad teraselt tähele pannud ja oskas kui agara peaga mees igas sohas wahet teha ja küsimiste peale otsust anda. Kui Jüri hiljemine nimetanud, et temal tahtmine olla wana tutawa sohta ja wanemate ligemale elama tulla, kui kuskilt heat rentlohta leiaks, mis kõlbaks wõita; kostis Mõistand: „Rentkohtasi on igal pool nüüd sada, häid ja halvemaid, aga siis suguse mehere ei tahaks ma ainukest neist soowida, veel wähem sulle teed juhatada. Kesk meie päiwil kui majaperemees halja offale tahab saada, se ei tohi talu sohta rentima minna, waid peab talu päris omaduseks endale ostma; siis teab tema, mis pätast ja kelle tulufs ta tööd ja waewa oli näinud. Ehk mul fül wähemat kartust selle poolt ei ole, et fina rentniku põlves läbi ei saaks, siiski peafsin ma tahet-

sema, kui sa oma noorema ea täielist jõudu rentkoha fallal lähaksid raiškama, mis sa paremine pärispesa ehitamiseks wõiffid tarvitada, kust endale wanaduse sel peavariju leiaffid ja järeltulejale tulu toimetatssid.“ Jüri vastas: „Päriskoha ostmise tarvis on mul joud wäga kasin, ma peaksin teiste käest raha laenama ja sealabi raskemat wõlakoorniat oma faela peale wääretama kui soond jassaksid fanda.“ — „Küll wana äiataat annab omast kujrust lisa peale, et wõõra wõlga tarvis ei läba,“ — nimetas Peeter. Aga Jüri, kui oleks üks teda nõelanud, hüüdis punetes palgedega: „Jumal hoidku mind, selle eest! Ennemine tahaksin elu aea sulase põlwes wõõrast leiba sūua, kui tema käest raha küsima minna!“ Peeter märkas sedamaid, kuda lugu äja ja wäimehe wahel wõis olla, ei tahtnud sellepäťast tulisiid süsi peale fanda, waid läänas jutu teise raea peale. Tema seletas Jürile põhjani ostmise lugu rentkaissa abiga, mislabi faa kehwamal mehel talumaade ostmine wõimalikuks lähääb, kes kõigest wääest püüab edasi minna, ja eemalt mäge nähes seisima ei jäää, enne kui ülesronimist sai katsuma. Rentkaasta laenatud kapital saab aega mõõda intresside maksmise läbi õratastutud, kus üks protsent aastas, se on: üks rubla ssea rubla pealt wõla kustutamiseks maksetakse, nii kaua kui viimne kopik on tasutud. „Praeguse rendi vasta“, — lisas ta pikemalt peale — „kus wiis ja fuus rubla, mõnes paigas rohkemgi taaltri pealt wõetaesse, on ostmine palju mõnusam, kuda igamees, kes natuke rehkendada mõistab, hõlpsalt wälja wõib arwata. Oled sa kui